

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008

Shrnutí:

MŠMT předkládá každoročně zprávu o plnění programu Zdraví 21 jako podklad pro komplexní zprávu Ministerstva zdravotnictví za všechny zúčastněné resorty. Současně navrhuje tento program aktualizovat a zkrátit. Řada úkolů pro MŠMT se opakuje a rozsáhlost programu znesnadňuje jeho praktické využití. Ve zprávě za roky 2007 a 2008 MŠMT proto maximálně zkrátilo text, využívá hypertextové odkazy na další materiály nebo přímo odkazuje na zprávy MŠMT za předchozí období, v nichž jsou popsány stálé mechanismy a struktury platné i pro rok 2008. Při opakování údajů při plnění aktivit – například u naprosté většiny aktivit týkajících se oblasti vzdělávání je nutné zdůraznit, že problematika je zařazena do rámcových vzdělávacích programů nebo poradenství ve školách - jsou uvedeny pouze hypertextové odkazy na dokumenty a případně na předchozí zprávy, v níž je problematika stručně popsána, nebo odkaz na jinou aktivitu. V materiálu nejsou uváděny aktivity, jejichž termín splnění již uplynul, není-li k tomu zvláštní důvod. Většinou jsou však tyto aktivity řešeny dále v rámci jiných vládních usnesení.

Komplexní program Zdraví 21 plní resort školství, mládeže a tělovýchovy především v oblasti výchovy a vzdělávání, výzkumu, tělovýchovy a sportu. S těmito základními oblastmi souvisí řada navazujících systémových činností, jako je například legislativa, další vzdělávání pedagogických pracovníků, dotační programy atp., v nichž jsou aktivity a úkoly programu Zdraví 21 začleněny.

V roce 2008 stejně jako v předchozích letech narůstal význam prostředků z evropských strukturálních fondů. Na základě zákonů a navazujících právních předpisů v současné době probíhá reforma školství. Rámcové vzdělávací programy, které stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, obsahují i podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví. Jsou závazné pro tvorbu školních vzdělávacích programů, hodnocení výsledků vzdělávání dětí a žáků, tvorbu a posuzování učebnic a učebních textů a dále jsou závazným základem pro stanovení výše přidělovaných finančních prostředků.

Uplatňování předpisů v praxi, průběh a výsledky vzdělávání zjišťuje a hodnotí Česká školní inspekce. Pracovníci české školní inspekce byli proškoleni v metodice zjišťování a hodnocení kvality Výchovy ke zdraví na všech stupních škol, a to jak podle schválených rámcových vzdělávacích programů, tak podle platných učebních osnov.

Vysoké školy postupují podle akreditovaných programů a připravují učitele pro výuku podle rámcových vzdělávacích programů. S pregraduální přípravou úzce souvisí i další vzdělávání, které je uskutečňováno na vysokých školách, samostudiem, v zařízeních dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a v jiných zařízeních na základě akreditace udělené ministerstvem. (Přehled o vybraných seminářích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti výchovy ke zdraví organizovaných ostatními přímo řízenými organizacemi MŠMT je v příloze č. 1.)

MŠMT se v roce 2008 zaměřilo na pozitivní klima ve školách a stravování. Byl aktualizován metodický pokyn k prevenci šikanování ve školách a školských zařízeních a

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

pokračovala práce dříve ustanovené mezirezortní pracovní skupiny složená ze zástupců MŠMT, MZ, akademické obce, občanské a odborné veřejnosti, která provádí analýzu školního stravování a navrhuje změny směrem k naplnění aktuálních vědeckých poznatků o výživě a zdraví.

Dotační programy na podporu sportu, prevence sociálně patologických jevů a podporu volnočasových aktivit se podařilo zajistit ve stejné výši jako v předchozích letech (část z nich, včetně konkrétních údajů o prostředcích vynaložených v roce 2008, je v příloze č. 2.), přestože část rozpočtu byla určena na spolufinancování evropských strukturálních fondů. Další vzdělávání podporované z evropských strukturálních fondů bylo často pro pedagogické pracovníky bezplatné. Také další projekty z těchto fondů přispěly k podpoře zdraví.

A. Realizační postupy ke splnění dílčích úkolů a aktivit Zdraví 21, u kterých má MŠMT zodpovědnost za jejich splnění

CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ: DO ROKU 2020 SNÍŽIT ZDRAVOTNÍ ROZDÍLY MEZI SOCIOEKONOMICKÝMI SKUPINAMI NEJMÉNĚ O JEDNU ČTVRTINU ZLEPŠENÍM ÚROVNĚ DEPRIVOVANÝCH POPULAČNÍCH SKUPIN

Dílčí úkol č. 2.3.: Omezovat socioekonomické vlivy, které negativně působí na zdraví, jedná se zejména o výrazné rozdíly v příjmu, dosaženém vzdělání a v uplatnění na trhu práce

2.3.1: Zlepšovat systém vzdělávání a prosazovat systém celoživotního vzdělávání, které umožní měnit nebo zvyšovat kvalifikaci, zejména osobám se změněnou pracovní schopností vzniklou z důvodu jejich zdravotního stavu, věku, sociálního postavení aj., a to provázaně se systémem poskytování podpory vhodného poradenství pro volbu povolání, odborný výcvik a rehabilitaci.
odpovědnost: MŠMT
spolupráce: MPSV, MZ, VÚP
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

MŠMT se problematikou celoživotního vzdělávání i uznávání odborných kvalifikací zabývá dlouhodobě – viz [předchozí zprávy k plnění Zdraví 21](#). MŠMT podle § 28 odst. 2 písm. k) zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), vydalo seznam regulovaných činností (povolání) v České republice, členěný podle příslušnosti uznávacích orgánů a podle působnosti směrnic Evropského společenství v oblasti uznávání odborných kvalifikací, aktualizovaný k 16. 4. 2009.

Na MŠMT byla v roce 2008 nově vytvořena skupina, která se zabývá problematikou sociálních programů ve vzdělávání, sportu a výzkumu, ať se již jedná o děti, žáky a studenty se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, cizince, azylanty, příslušníky menšin, atp.

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

Tímto administrativním krokem je lépe koordinována výše uvedená problematika uvnitř resortu a je současně propojena úzce se zdravím, protože i odpovědnost za plnění vládního usnesení Zdraví 21 a dalších, které koordinují problematiku zdraví uvnitř resortu (Národní akční plán prevence úrazů, předcházení obezitě), je koordinována z této skupiny.

Cílem několika koncepcí realizovaných v rámci resortu je zohledňování vzdělávacích potřeb jedince se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Na některých fakultách vysokých škol jsou střediska pro pomoc handicapovaným studentům, která umožňují přístup i handicapovaným osobám z veřejnosti. Pokračují aktivity uvedené podrobněji – viz [předchozí zprávy k plnění Zdraví 21](#).

CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH : VYTVOŘIT PODMÍNKY, ABY DO ROKU 2020 MLADÍ LIDÉ BYLI ZDRAVĚJŠÍ A SCHOPNĚJŠÍ PLNIT SVOJI ROLI VE SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 4. 1.: Děti a dospívající mládež by měly být způsobilejší ke zdravému životu a měly by získat schopnost dělat zdravější rozhodnutí

4.1.1: Prohlubovat systém vzdělávání a výchovy k zodpovědnosti za zdraví odpovědnost MŠMT spolupráce: MZ, SZÚ, územní samosprávné celky termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

System vzdělávání v sobě zahrnuje obsah vzdělávání, stanovený v nově schválených nebo připravovaných rámcových vzdělávacích programech, pregraduální i postgraduální vzdělávání pedagogických pracovníků a další složky, včetně legislativy a dotační podpory, ale také kontrolu celého systému.

Inspekční činnost České školní inspekce

Česká školní inspekce se v roce 2007/8 zaměřila na šetření k podpoře zdraví a zdravého životního stylu, bezpečné prostředí ve školách a vnitřní prostředí škola prevence výskytu sociálně patologických jevů.

Podle [Výroční zprávy České školní inspekce za rok 2007/8](#) bylo šetření k výchově ke zdraví provedeno ve 187 mateřských školách. Téměř třetina z nich měla velmi dobře zpracované koncepční záměry výchovy ke zdraví a danou oblast zapracovala do ŠVP. Školy také připravily projekty k zdravému životnímu stylu a využily přitom odbornou pomoc poradenského pracoviště. V tomto roce 59% učitelek mateřských škol absolvovalo další vzdělávání zaměřené na téma zdraví dítěte.

Materiální podmínky a zázemí pro trvale udržitelný zdravý režim byly nadprůměrně dobré přibližně v jedné třetině škol. Vhodně a s důrazem na zajištěné bezpečnosti a ochrany zdraví dětí byly využívány cíleně upravené zahrady. Inspekce zjistila pozitivní vliv úrazové prevence na snížení četnosti vážnějších úrazů.

Ředitelky mateřských škol věnují velkou pozornost tematice bezpečnosti a ochrany zdraví a výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu také v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Svě zaměstnance proškolovalo o právních a dalších předpisech

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*
v souladu s § 103 odst. 2 zákoníku práce 98 % škol. Ve více než 90 % mateřských škol jsou učitelky proškoleny v poskytování první pomoci podle § 102 odst. 6 zákoníku práce a 75 % škol má vyškoleného zdravotníka zotavovacích akcí. Celkové pojetí a organizaci DVPP zaměřeného na výchovu ke zdraví, která patří k hlavním oblastem předškolního vzdělávání, inspekce hodnotila ve 28 % navštívených škol jako vynikající, 57 % mělo standardní úroveň a v 15 % škol bylo podprůměrné.

Základní školy

Inspekce provedla ve školním roce 2007/2008 k tématu podpory výchovy ke zdraví šetření také ve 116 základních školách. Téměř 48 % ZŠ velmi dobře zapracovalo podmínky zdravé výuky a vzdělávací oblasti, kterých se téma týká, do ŠVP. Tyto školy oproti ostatním lépe zpracovaly projekty a granty k prevenci rizikového chování, téměř polovina z nich využila odbornou pomoc. Vedení škol podporuje DVPP v oboru výchovy ke zdraví a umožnilo 37 % pedagogickým pracovníkům absolvovat v roce 2007/2008 další vzdělávání cíleně zaměřené na téma zdraví dítěte. Téměř polovina škol ve spolupráci s rodiči účinně podporovala osobnostní a sociální výchovu. V centru pozornosti škol je zajištění zdravé výživy žáků, bezpečnosti a ochrany zdraví především při pobytu ve škole.

Základní školy podobně jako mateřské věnují pozornost v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků bezpečnosti a ochraně zdraví. O právních a dalších předpisech své zaměstnance proškolovalo podle § 103 odst. 2 zákoníku práce 99 % navštívených základních škol. V organizaci první pomoci v souladu s § 102 odst. 6 zákoníku práce byli vyškoleni učitelé v 95 % škol a 78 % škol mělo vyškoleného zdravotníka zotavovacích akcí. Celkové pojetí a organizaci DVPP zaměřeného na výchovu ke zdraví, která patří k hlavním oblastem zvláště na 1. stupni základního vzdělávání, inspekce hodnotila ve 29 % škol jako vynikající, v 65 % škol mělo standardní úroveň a v 6 % bylo podprůměrné.

Ve školním roce 2007/2008 bylo provedeno šetření a hodnocení vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví v mateřských a základních školách, šetření a hodnocení bezpečného prostředí a preventivní strategie bylo provedeno ve všech stupních škol.

Pozitivní zjištění:

- Teze výchovy ke zdraví v rámcových vzdělávacích programech se daří úspěšně rozvíjet ve školních vzdělávacích programech.
- Důvodné stížnosti na ohrožení zdraví a bezpečnosti dětí a žáků ve školách jsou ojedinělé a zpravidla jsou opakované na určitou konkrétní školu.
- Zlepšila se kvalita školního stravování, které se blíží zásadám zdravé výživy.
- Zlepšila se dostupnost nápojů během vyučovacího dne, zejména v základních školách

Zjištěná rizika:

- Přestože školy vykazují vypracované preventivní strategie v předcházení šikany, žáci ve svých výpovědích uvádějí, že projevy šikany, zejména v základních školách, nejsou ojedinělým jevem.
- Ve školách se nedaří snižovat úrazovost. Přijatá preventivní opatření jsou málo účinná a často pouze formální.
- Vysoký podíl poranění hlavy dětí na celkovém počtu školních úrazů v mateřských školách.

Kurikulární reforma

Rámcové vzdělávací programy pro předškolní a základní vzdělávání

Rámcové vzdělávací programy jsou kurikulární dokumenty na státní úrovni, které stanovují povinný obsah a rozsah vzdělávání. Všechny obsahují rozpracovanou problematiku zdraví, jak bylo podrobněji uvedeno – viz předchozí zprávy k plnění Zdraví 21.

Rámcové vzdělávací programy oborů středního vzdělávání

Schválené programy jsou zveřejněny na www stránkách ministerstva a na Metodickém portálu (www.rvp.cz). K programům vydal resort metodické materiály, např. metodickou příručku Manuál pro tvorbu ŠVP na gymnáziích.

Pregraduální vzdělávání

Výchova ke zdravému životnímu stylu je realizována ve vzdělávání vysokých škol v akreditovaných studijních programech, především těch, které se zaměřují na přípravu učitelů. Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity pořádá jednou ročně seminář pro učitele z pedagogických fakult, vyučujících výchovu ke zdraví o aktuálních otázkách a nové literatuře (v roce 2008 proběhl již 6. pracovní seminář). Centrum dalšího vzdělávání (Technická univerzita v Liberci) nabízí kurzy např. pro sociální pracovníky, pedagogy, zdravotníky, atp. Oddělení pro Centrum životního vzdělávání Fakulty zdravotně-sociální Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích nabízí krátkodobé kurzy ve zdravotnické a sociální problematice, kvalifikační kurzy pro pracovníky v sociálních službách v péči o seniory. Institut dalšího vzdělávání Univerzity Hradec Králové aktuálně nabízí kurz zdravého životního stylu.

Vybrané projekty podporující implementaci rámcových vzdělávacích programů:

- Systémový projekt Metodika - Metodický portál VÚP v Praze (www.rvp.cz) – zaměřen na tvorbu metodických materiálů a mimo jiné na podporu a zavádění samostatného nebo integrovaného vyučovacího předmětu vycházejícího ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví do pedagogické praxe. Projekt Metodika je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. V roce 2008 se rozšiřoval počet příspěvků zaměřených na výchovu ke zdraví, byly doplněny zajímavé odkazy k využití pro výuku nebo členek zaměřený na duševní zdraví.
- Semináře pro učitele, např. Fórum výchovy ke zdraví, pod záštitou ministra školství, obsahoval mimo jiné pracovní dílny zaměřené na implementaci výchovy ke zdraví do školních vzdělávacích programů základních škol a gymnázií. Další semináře pro učitele k výchově ke zdraví – viz příloha.

4.1.4: Pokračovat v systematické prevenci násilí a šikany ve školách a školských zařízeních odpovědnost: MŠMT spolupráce: územní samosprávné celky termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Základem prevence šikany jsou následující dokumenty:

- [rámcové vzdělávací programy](#)
- [Metodický pokyn](#) - v roce 2008 byl novelizován Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, čj. 24246/2008-6. Došlo ke zpřesnění metod diagnostiky šikanování, jsou popsány dva postupy, které se liší podle závažnosti a intenzity šikanování. Byla aktualizována síť specializovaných institucí, které se školami spolupracují. Terminologie byla zpřesněna tak, aby byla v souladu se školským zákonem. Nový je i článek 10, ve kterém se upravuje postup řešení šikanování v případě, že škola nejedná. Do aktualizovaného metodického pokynu přináší největší změnu nový článek 5. Vyzývá školy k tvorbě vlastního programu pro řešení šikanování. Současně poskytuje návod k jeho vytvoření a začleňuje Program proti šikanování do Minimálních preventivních programů škol.
- [Specifický program proti šikanování a násilí ve školách](#) a školských zařízeních

Problematiky násilí a šikanování se týká také [Metodický pokyn](#) k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních, č.j.: 20 006/2007-51.

Prevence šikany je řešena také prostřednictvím poradenského systému ve školách, podrobněji popsáno také v [předchozích zprávách k plnění Zdraví 21](#). Metodická podpora zahrnující tvorbu materiálů a organizaci seminářů pro učitele je zajišťována i přímo řízenými organizacemi MŠMT – viz Příloha 1, nebo spoluprací MŠMT a VÚP s dalšími organizacemi - např. seminář Výchova ke zdraví (Benešov) s problematikou prevence násilí.

Pokračují dotační programy zaměřené na prevenci šikany - Programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v roce 2008 – viz Příloha 2.

Semináře pro další vzdělávání pedagogických pracovníků jsou uvedeny v Příloze 1, vybíráme z nich např. některé programy IPPP ČR. IPPP ČR v rámci tohoto úkolu v roce 2008 realizoval: Poskytování podpory pro školy, školská poradenská zařízení a školská zařízení preventivně výchovné péče v oblasti prevence násilí a šikany. Rozsáhlá výzkumná analýza mediálního obrazu šikany. Výzkum probíhal od r. 2007 do ledna 2009. Cílem bylo zmapování používání pojmu šikany v populárních médiích, metodou práce byla obsahová analýza a kvantitativní zpracování. Vzdělávací programy přímo zaměřené na prevenci šikany a násilného chování – viz příloha.

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*
Pilotní byl Vzdělávací a supervizní program „Extrémní poruchy chování- EPCHO“
pro VÚ Jindřichův Hradec a VÚ Ostrava, určený pro vychovatele, učitele, psychology, spec.
pedagogy, kteří pracují v zařízeních pro výkon ústavní výchovy.

4.1.5: Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové aktivity pro děti a mládež, aktivity strukturované, definované a organizované (i nepřímým způsobem)
Návrh: Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové aktivity pro děti a mládež, aktivity strukturované, definované a organizované; zaměřit se na vytváření nabídek pro neorganizované děti a mládež
odpovědnost: MŠMT, územní samosprávné celky
spolupráce: neziskové organizace
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Byly podpořeny projekty občanských sdružení pracujících s dětmi a mládeží – viz příloha 2. Většina projektů byla zaměřena na celoroční činnost včetně aktivit v průběhu letních prázdnin. Aktivity pro děti a mládež byly jak vzdělávacího tak pohybového charakteru.

4.1.6: Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové sportovní aktivity
odpovědnost: MŠMT, územní samosprávné celky
spolupráce: nestátní organizace
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

MŠMT uvolnilo jako v předchozích letech finanční prostředky v rámci svého rozpočtu na podporu aktivit pro nestátní neziskové organizace v oblasti sportu k naplňování a podpoře projektu Zdraví 21. Jedná se o programy:

- Národní program sportu pro všechny
- Sport a škola
- Sport zdravotně postižených
- Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení.

Byla finančně podpořena republikové kola postupových sportovních soutěží pro neorganizovanou mládež (Rozvojový program Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání).

4.1.7: Pokračovat ve vytváření podmínek pro zapojení zdravotně oslabených do hodin Zdravotní tělesné výchovy.
odpovědnost: MŠMT, zřizovatelé škol
termíny: průběžně

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008
Stav plnění: Úkol průběžně plněn.*

Vyhodnocení:

Zdravotní tělesná výchova je součástí [RVP ZV](#), doporučení k realizaci v praxi jsou také ve v [předchozích zprávách k plnění Zdraví 21](#) a v [Souboru pedagogicko-organizačních informací](#) pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2008/2009 (do tohoto Souboru jsou doporučení k zdravotní tělesné výchově zařazována každoročně).

I v novém RVP G je téma věnované zdravotní tělesné výchově podle potřeb žáků.

Dílčí úkol č. 4. 2.: Snížit počet úmrtí a invalidity mladých lidí v důsledku násilí a nehod alespoň o 50 %

4.2.2: Rozvíjet vzdělávání osob, které se věnují profesionálně i neprofesionálně výchově dětí a mládeže se zřetelem na snižování úrazů při mimoškolní činnosti ve školním roce i v době školních prázdnin. odpovědnost: MŠMT spolupráce: MPSV, MZ, MDS, MV, územně samosprávné celky termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn – prevence úrazů viz také plnění aktivity 9.2.1.

Proběhla řada vzdělávacích aktivit (kurzů, seminářů) v zařízeních ostatních přímo řízených organizací, kterých se zúčastnili lidé pracující v oblasti volnočasových aktivit s dětmi a mládeží.

Dílčí úkol č. 4. 3.: Podstatně snížit podíl mladých lidí, kteří se podílejí na zdraví škodlivých formách chování, ke kterým patří konzumace drog, tabáku a alkoholu

4.3.1: Nadále aplikovat komplexní přístup k rizikovému chování dětí a mládeže, vč. komerčního sexuálního zneužívání dětí odpovědnost: MŠMT spolupráce: MPSV, MV, MZ, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky, Subkatedra dorostového lékařství IPVZ, SZÚ, HS termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Komplexní přístup k rizikovému chování dětí a mládeže je řešen [v rámcových vzdělávacích programech](#), doplněných o [Strategii prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže](#). K naplňování této Strategie slouží dotační programy uvedené v příloze 2 – Programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT.

Informace o materiálech pro učitele vydaných MŠMT v předchozích letech a o poradenském systému ve školách – [viz předchozí zprávy k plnění Zdraví 21](#).

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

Semináře dalšího vzdělávání učitelů a dotační programy jsou v Přílohách 1. IPPP ČR v rámci tohoto úkolu realizoval v r. 2008: Revize Standardů primární prevence užívání návykových látek (PP UNL), aktualizace průběhu certifikace. Revidované standardy a certifikační řád byly zaslány a schváleny poradou vedení MŠMT. Rozpracováno bylo rozšíření Standardů primární prevence o další oblasti rizikového chování. Ve školách zapojených do projektu ESF VIP- Kariéra školní psychologové a školní spec. pedagogové (zaměstnanci IPPP ČR) realizovali četné aktivity v oblasti prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování. Realizace tohoto projektu byla spolufinancována Evropským sociálním fondem a rozvojovým programem VIP.

Konkrétní úkoly pro jednotlivé resorty jsou obsaženy v usnesení vlády č. 949/2006 k Národnímu plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí na období 2006 – 2008.

VÚP spolupracoval na organizaci a obsahu semináře Fórum výchovy ke zdraví (Benešov), který zaštilo MŠMT a MZ. Byl vydán sborník a CD s anotacemi referátů a texty ze semináře – umístěn i na stránkách PedF Mu Brno. Seminář byl zaměřen na aktuální priority v oblasti ochrany a podpory zdraví, zdravou výživu, sociálně patologické jevy a platnou legislativu, sexuální výchovu, aktuální otázky v oblasti HIV/AIDS a v současné době aktuální problematiku komerčního sexuálního zneužívání dětí.

4.3.2: Pokračovat v podpoře zájmových sportovních aktivit mládeže řízené kvalifikovanými pracovníky s mládeží v oblasti tělesné výchovy a sportu odpovědnost: MŠMT spolupráce: MZ, územní samosprávné celky, tělocvičné organizace, HS termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

K zabezpečení a realizaci tohoto úkolu jsou vyhlášovány tyto programy:

- Národní program sportu pro všechny - podprogram: pravidelné tělovýchovné a sportovní činnosti dětí a mládeže
- Sport a škola
- Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení.

4.4.1: Pokračovat v rámci vzdělávací oblasti „Výchova ke zdraví“ ve specifické edukaci mládeže z hlediska cíle tohoto dílčího úkolu a prevence rizikového chování odpovědnost: MZ, MŠMT spolupráce: HS, subkatedra dorostového lékařství IPVZ, Výzkumný ústav vývoje dítěte, Odborná společnost sociální pediatrie, ČLS JEP termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Viz plnění úkolu 4.1.1 - rámcové vzdělávací programy, další vzdělávání pedagogických pracovníků (příloha), finanční zabezpečení (příloha).

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*
IPPP ČR v roce 2008 realizoval následující vzdělávací programy zahrnující dotčenou problematiku:

a) „Specializační studium pro školní metodiky prevence. Určeno pro školní metodiky prevence, realizace financována z kurzovného hrazeného účastníky.

b) „Primární prevence v prostředí školy-tvorba a realizace minimálního preventivního programu.“ Realizace financována z prostředků Odboru školství, mládeže a sportu Středočeského kraje

CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ: DO ROKU 2020 BY MĚLI MÍT LIDÉ NAD 65 LET MOŽNOST PLNĚ VYUŽÍT SVŮJ ZDRAVOTNÍ POTENCIÁL A AKTIVNĚ SE PODÍLET NA ŽIVOTĚ SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 5. 1.: Střední délka života a pravděpodobná délka života bez zdravotního postižení by se měla prodloužit u 65letých osob alespoň o 20 %

5.1.4: Podporovat programy občanských sdružení v oblasti tělovýchovy zaměřené na podporu pohybových aktivit stárnoucí populace. odpovědnost: MŠMT spolupráce: občanská sdružení v tělovýchově termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

K zabezpečení realizace tohoto úkolu byl v roce 2008 finančně podpořen Národní program rozvoje sportu pro všechny - podprogram: Pohybové aktivity občanů starších 60 let. K zabezpečení a realizaci tohoto úkolu je vyhlášen program:

- Národní program sportu pro všechny - podprogram: podpora programů zaměřených na pohybové aktivity občanů starších 60 let,

- Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení.

CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY: DO ROKU 2020 ZAJISTIT, ABY POČTY ZRANĚNÍ, POSTIŽENÍ A ÚMRTÍ, KTERÁ JSOU DŮSLEDKEM NEHOD A NÁSILNÝCH ČINŮ, TRVALE A VÝRAZNĚ POKLESLY

Dílčí úkol č. 9. 1.: Počty smrtelných a vážných zranění v důsledku dopravních nehod snížit alespoň o 30%

9.1.1: V celostátním programu školní dopravní výchovy dále rozvíjet individuální a skupinový přístup s větším důrazem na výcvik v reálné situaci <i>Návrh: V rámci RVP rozvíjet a podporovat nové formy dopravní výchovy</i> Odpovědnost: MŠMT, MV Spolupráce: MZ, MDS, občanské iniciativy, Český červený kříž, ČÚBP, HS Termíny: 2003

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008
Stav plnění: Dle textu vládního usnesení úkol termínován do roku 2003, kdy byl
splněn, MŠMT však plní související úkoly v rámci [Národní strategie bezpečnosti
silničního provozu](#).*

Vyhodnocení:

Problematika je zařazena do rámcových vzdělávacích programů, prevence užívání alkoholu a návykových látek je součástí MPP. Součástí výchovně vzdělávacích cílů odborné složky vzdělávání v učebních a studijních oborech středních škol je přiměřeně k profilu absolventů, cílům a obsahu vzdělávacích programů upozorňovat na negativní důsledky požívání alkoholu a jiných návykových látek zvláště v oborech, v nichž jsou žáci více ohroženi v odborném výcviku nebo v odborné praxi, protože probíhají přímo v podmínkách provozu. Cílem pro absolventy je naučit se orientovat v situacích, s nimiž se v průběhu studia i v budoucím povolání setkají.

Ve středních školách jde o výuku předmětu, který připravuje žáky k získání řídičského oprávnění (obvykle je to Řízení motorových vozidel). Jsou to žáci 3. nebo 4. ročníků středních škol, tj. věková skupina 17- 18 let. Program výuky předmětu Řízení motorových vozidel se realizuje v celostátním měřítku v určených oborech vzdělání. Celkové náklady ze státního rozpočtu na výuku se odhadují na cca 50 mil. Kč.

Další příklady dobré praxe a informace o dopravní výchově jako součásti vzdělávání jsou zveřejňovány na metodickém portálu www.rvp.cz, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Mezi zajímavé zveřejněné projekty patří např. Dopravní výchova v základní škole praktické, projekt Hrajeme si na řidiče či materiál doc. PhDr. Mojmíra Stojana, CSc., o zkušenostech ze zahraničí v dopravní výchově.

MŠMT uděluje schvalovací doložky pouze učebnicím, které odpovídají rámcovým vzdělávacím programům. Dopravní výchovy se týkají především učebnice vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Součástí schvalovacího řízení je i odborné stanovisko Ministerstva dopravy k správnosti textů.

Dopravní výchova byla zařazena do projektů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k managementu a tvorbě školního vzdělávacího programu, např. v projektu Úspěšný ředitel, modul D – Organizace školy a vyučovacího procesu, dále je obsažena v programech kariérního systému Studium pro ředitele škol a Studium Koordinátor ŠVP. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dopravní výchova je zároveň součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha 1.

MŠMT zařazuje každoročně do seznamu vyhlášených soutěží publikovaných ve Věstníku MŠMT Dopravní soutěž mladých cyklistů. V oblasti dopravní výchovy MŠMT spolupracuje s MD, jehož výukové materiály jsou jednou z pomůcek při výuce dopravní výchovy na školách.

9.3.2: Vyhodnotit síť prevence kriminality (ve školách, obcích, komunitní péči, zdravotnictví)	
Odpovědnost:	MZ, MV, MŠMT (Republikový výbor pro prevenci kriminality)
Spolupráce:	MPSV, ÚZIS, odborné společnosti JEP, Bílý kruh bezpečí a další nevládní organizace
Termíny:	2003

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008
Stav plnění a vyhodnocení: Úkol byl realizován podle harmonogramu v roce 2003.
MPP jsou však hodnoceny průběžně, nezávisle na termínu tohoto vládního usnesení:
ve spolupráci s krajskými školskými koordinátory prevence a okresními metodiky
preventivních aktivit je průběžně mapována situace v oblasti prevence kriminality a
řešeny možnosti dalšího zvýšení účinnosti preventivních aktivit v rámci MPP.*

CÍL 11: ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL: DO ROKU 2015 BY SI LIDÉ V CELÉ SPOLEČNOSTI MĚLI OSVOJIT ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL

Dílčí úkol č. 11. 1.: Rozšířit zdravé chování ve výživě a zvýšit tělesnou aktivitu

11.1.2:	Zabezpečit příjem zdravotně nezávadných potravin
	- zvyšováním úrovně znalostí populace o zdravotně žádoucích potravinách, zvyšováním nabídky a dostupnosti zdravotně žádoucích potravin a omezováním nabídky a dostupnosti potravin nežádoucích,
	- zvyšováním znalostí zaměstnanců v oblasti školního, společného a veřejného stravování,
	- kontrola a postih prodejců potravin při zjištěných závadách
	odpovědnost: MZ, MŠMT, MZe
	spolupráce: MPSV, instituce řízené MZe, podnikatelé, Společnost pro výživu, VLA JEP, nevládní organizace, SZÚ, HS, ČZPI
	termíny: průběžně a rok 2003

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Zvyšování úrovně znalostí

Děti, žáci a studenti získávají znalosti o zdravotně nezávadných potravinách při výuce, která se řídí [rámcovými vzdělávacími programy](#), případně standardy a dalšími dokumenty.

MŠMT meziresortně spolupracuje v této oblasti s dalšími institucemi: z významných projektů se podílí např. na činnosti Národní rady pro obezitu, ustanovené Ministerstvem zdravotnictví. Informace o projektech uskutečněných v předchozích letech, které jsou však stále na školách využívány, a o přípravě ve středním odborném vzdělávání – [viz předchozí zprávy k plnění Zdraví 21](#). VÚP spolupracuje na organizaci a obsahu semináře Výchova ke zdraví (Benešov) v mj. tematických okruzích týkajících se zdravé výživy. VÚP se podílel na oponování metodických textů a učebnic s danou problematikou.

Školní stravování

Dětem, žákům a studentům ve školách nebo školských zařízeních je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., zajišťováno stravování podle výživových norem stanovených s ohledem na věkové zvláštnosti a potřeby strávníků v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví. MŠMT zajišťuje školní stravování i ve výjimečných případech, kdy není možné využít zařízení školního stravování zapsaná v rejstříku škol a školních zařízení, prostřednictvím dotačního programu "Náhradní stravování dětí, žáků a studentů krajského a obecního školství".

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*
Spotřební koš, výživové normy a další legislativní ustanovení, včetně kontroly jejich plnění – viz předchozí zprávy k plnění Zdraví 21.

Pro hledání možností rozvoje školního stravování byla zřízena mezirezortní pracovní skupina složená ze zástupců MŠMT, MZ, akademické obce, občanské a odborné veřejnosti, která provádí analýzu školního stravování a navrhuje změny směrem k naplnění aktuálních vědeckých poznatků o výživě a zdraví.

<p>11.1.4: Prostřednictvím školy zlepšit stav pohybového aparátu dětí a za tím účelem:</p> <ul style="list-style-type: none">- V RVP pro základní a střední školy zavést v oblasti Člověk a zdraví výstupy (standardní výstupy) zaměřené na zdravotně orientovanou zdatnost.- zvýšit úroveň informovanosti učitelů (pravidelné semináře, sledování nových trendů v prevenci poruch pohybového aparátu dětí),- Propagovat a zavádět školní tělesnou výchovu zaměřenou především na všestranný a zdravý tělesný rozvoj, vychovávat příslušně vzdělané učitele schopné uplatnit metody a formy práce, které umožňují aktivní pohyb všech žáků v průběhu celé vyučovací hodiny a dosahování příslušných vzdělávacích standardů na úrovni odpovídající pohybovým možnostem žáků,- zlepšovat ergonomickou situaci ve školách (vybavovat školy vyhovujícím nábytkem),- zavádět prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků cílené preventivní programy včetně možností psychické relaxace <p>odpovědnost: MŠMT, MMR spolupráce: MZ, SZÚ, HS, VLA JEP, nevládní organizace, územně samosprávné celky termíny: 2003-2005 <i>Navrhuje se posunout termín v souladu se zaváděním rámcových vzdělávacích programů</i></p>

Stav plnění: Úkol plněn v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 410/2005 Sb.

Vyhodnocení:

Viz plnění úkolu 4.1.1 - rámcové vzdělávací programy, další vzdělávání pedagogických pracovníků (příloha), finanční zabezpečení (příloha). Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami IPPP ČR v rámci tohoto úkolu v roce 2008 realizoval Přípravu a vydání metodických publikací: „Možnosti využití podpory pohybového vývoje při práci se žáky v ZŠ speciální“. Metodiky jsou určeny pro práci speciálních pedagogů s žáky se závažným tělesným, resp. kombinovaným postižením. Financováno z prostředků na projektové financování (resortní projekt). V rámci projektu ESF SIM byla vytvořena metodická příručka „Využití tance v mimovýukových aktivitách“. Realizace tohoto projektu je spolufinancována z Evropského sociálního fondu a rozvojového programu SIM. Vzdělávací programy zaměřené na prevenci pohybových problémů dětí a mládeže a Metody a techniky stimulace pohybového vývoje orálních funkcí, handling a polohování žáků s kombinovaným postižením. Určeno pro speciální pedagogy, učitele, vychovatele, asistenty pedagoga, poradenské pracovníky. Realizace financována z kurzovného hrazeného účastníky. Prázdninové aktivity zaměřené na pohybovou výchovu žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Byly pořádány Středisky integrace menšin IPPP ČR. Pohybové aktivity (výjezdy) s psychologickou a spec. pedagogickou náplní realizovali školní psychologové a školní spec. pedagogové (zaměstnanci IPPP ČR) ze škol zapojených projektu

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*
ESF VIP- Kariéra. Realizace tohoto projektu byla spolufinancována z Evropského sociálního fondu a rozvojového programu VIP.

CÍL 12: SNÍŽIT ŠKODY ZPŮSOBENÉ ALKOHOLEM, DROGAMI A TABÁKEM: DO ROKU 2015 VÝRAZNĚ SNÍŽIT NEPŘÍZNVIVÉ DŮSLEDKY NÁVYKOVÝCH LÁTEK, JAKO JE TABÁK, ALKOHOL A PSYCHOAKTIVNÍ DROGY

Dílčí úkol č. 12. 2.: Spotřeba alkoholu na osobu by neměla přesáhnout 6 litrů za rok a u osob mladších 15 let by měla být nulová

12.2.9: Podporovat nevládní organizace a nezávislá hnutí, která pomáhají předcházet škodám způsobeným alkoholem a podporují zdravý životní styl odpovědnost: všechny resorty spolupráce: všechny resorty termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Příkladem je podpora nevládních organizací a nezávislých hnutí realizovaná v rámci Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT (viz Příloha 2 finanční výdaje). Podpora zdravého životního stylu je také součástí dotační podpory volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy a dalších. VÚP spolupracoval na organizaci a obsahu semináře Výchova ke zdraví (Benešov), mj. v tematických okruzích týkajících se zneužívání drog a alkoholu.

12.3.6: Podporovat nevládní organizace a nezávislá hnutí, která pomáhají předcházet škodám působeným nealkoholovými návykovými látkami a podporují zdravý životní styl odpovědnost: všechny resorty, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky spolupráce: všechny resorty navzájem termíny: do roku 2015 průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Příkladem je podpora nevládních organizací a nezávislých hnutí realizovaná v rámci Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT (viz Příloha 2 finanční výdaje). Podpora zdravého životního stylu je také součástí dotační podpory volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy a dalších. VÚP spolupracoval na organizaci a obsahu semináře Výchova ke zdraví (Benešov) s problematikou zneužívání drog a alkoholu.

CÍL 13 - ZDRAVÉ MÍSTNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY: DO ROKU 2015 BY OBYVATELÉ MĚLI MÍT VÍCE PŘÍLEŽITOSTÍ ŽÍT VE ZDRAVÝCH

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

**SOCIÁLNÍCH I EKONOMICKÝCH ŽIVOTNÍCH PODMÍNKÁCH DOMA,
VE ŠKOLE, NA PRACOVIŠTI I V MÍSTNÍM SPOLEČENSTVÍ**

Dílčí úkol č. 13. 4.: Zajistit, aby nejméně 50 % dětí mělo příležitost zařadit se do mateřských škol podporujících zdraví a 95 % do základních škol podporujících zdraví

13.4.3: Implementovat podporu zdraví do škol pomocí rámcových vzdělávacích programů - RPPV, RVP ZV, RVP GV, RVP SOV, v nichž jsou filozofie a principy programu Škola podporující zdraví a témata podpory zdraví zahrnuty odpovědnost: MŠMT spolupráce: SZÚ termíny: první etapa do začátku implementace 2003 v MŠ a do 2004 v ZŠ; ověřování a revize v tří až čtyřletých cyklech.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

Vyhodnocení:

Plnění souvisí s dalšími úkoly tohoto materiálu, které jsou spojené s novými kurikulárními dokumenty. Podle nově schválených kurikulárních dokumentů se všechny školy v ČR již orientují nebo budou programově orientovat na podporu zdraví, chápaného jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Veškeré programy pedagogiky orientované na dítě tuto programovou orientaci dále prohlubují tím, že se více zaměřují na vytváření podmínek takto chápaného zdraví.

Rámcové vzdělávací programy mají být podle zákona č. 561/2004 Sb., revidovány, aby byly v souladu s aktuálními vědeckými poznatky. Rámcové vzdělávací programy musí podle školského zákona odpovídat nejnovějším poznatkům: vědních disciplín, jejichž základy a praktické využití má vzdělávání zprostředkovat, a pedagogiky a psychologie o účinných metodách a organizačním uspořádání vzdělávání přiměřeně věku a rozvoji vzdělávaného.

Škola podporující zdraví (Národní síť projektu Škola podporující zdraví) je mezinárodní program, v ČR je garantován Státním zdravotním ústavem. Do sítě škol jsou zařazovány mateřské i základní školy, které zpracovávají vlastní koncepce rozvoje školy na základě rukovětí podpory zdraví, v níž je aplikována společná holistická filozofie zdraví pro každý z obou stupňů vzdělávání.

13.4.4: Zavést tematiku podpory zdraví a metodiku tvorby školního vzdělávacího programu do programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v pedagogických centrech odpovědnost: MŠMT spolupráce: MZ, SZÚ termíny: moduly budou vypracovány a nabídnuty do r. 2003; v dalších letech se moduly cyklicky zkoušejí, evaluují a revidují do r. 2010
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, další vzdělávání organizované přímo řízenými organizacemi MŠMT probíhá, MŠMT akredituje programy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, další semináře jsou nabízeny s podporou ESF.

Vyhodnocení:

V rámci DVPP jsou průběžně nabízena témata související se zdravím.

Další semináře DVPP jsou v Příloze 1. DVPP k výchově ke zdraví je součástí DVPP k zavádění rámcových vzdělávacích programů. V roce 2008 byly uskutečněny i jiné projekty, které byly spolufinancovány ze státního rozpočtu a evropských strukturálních fondů.

13.4.5: Vytvořit podmínky pro zavedení výchovy k podpoře zdraví do studijního programu středních pedagogických škol a do pregraduální přípravy učitelů (pro společný základ i pro nové aprobace spojené s novými vzdělávacími obsahy RPPV, RVP ZV, RVP GV, RVP SOV) odpovědnost: MŠMT spolupráce: SZÚ, Českomoravská psychologická společnost, sekce psychologie, Česká společnost dorostového lékařství ČLS JEP termíny: do roku 2004 vydat učební text pro PF, do roku 2005 ověřit první modelové programy, další cyklus do roku 2007, všechny PF a v celém cyklu do roku 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

V rámcových vzdělávacích programech pro střední zdravotnické školy je podpora zdraví akcentována. V současně platném oboru vzdělání 75-31-M/005 Předškolní a mimoškolní pedagogika, který je zařazován do vzdělávací nabídky středních pedagogických škol, je tato problematika z velké části zakomponována do osnov předmětu Biologie a hygiena, Tělesná výchova s metodikou a Pedagogická praxe. I pro tento obor vzdělání se v druhé etapě připravuje RVP.

Je zajišťována výměna informací mezi pedagogickými fakultami v oblasti výchovy ke zdraví. V oblasti tělesné výchovy se uskutečňují ve spolupráci FTVS, PedF MU Brno a VÚP pravidelná setkání kateder TV k řešení problematiky školní TV a zdraví. Na pedagogických fakultách je akreditován bakalářský studijní program Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání (PedF Univerzity Karlovy v Praze, Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, PedF Univerzity Palackého v Olomouci, PedF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, PedF Západočeské univerzity v Plzni, PedF Ostravské univerzity v Ostravě) a Pedagogické asistenství výchovy ke zdraví pro základní školy (PedF Masarykovy univerzity) a navazující magisterský studijní program:

- Učitelství výchovy ke zdraví pro základní školy (PedF Masarykovy univerzity, Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, PedF Západočeské univerzity v Plzni)
- Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň základních škol (PedF Ostravské univerzity v Ostravě)
- Učitelství odborných předmětů pro zdravotnické školy PedF Univerzity Palackého v Olomouci).

Skripta Výchova ke zdraví pro učitele vyšla v roce 2006 na Pedagogické fakultě UJEP v Ústí nad Labem. Učebnice výchova ke zdraví (nejen) pro učitele vyjde v nakladatelství

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*
Grada v září r. 2009. Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity vydává dvakrát ročně časopis „Prevence úrazů, otrav a násilí“ (ISSN 1801-0261).

13.4.6: Připravit vybrané školní inspektory MŠ a ZŠ na evaluaci programu ŠPZ ve všech třech etapách procesu nárůstu počtu škol podporujících zdraví (ŠPZ v síti, ŠPZ v hnutí, podpora zdraví prostřednictvím RPPV, RVP ZV) odpovědnost: MŠMT spolupráce: MZ, SZÚ termíny: 2003 indikátory evaluace ŠPZ a první cyklus kurzů, 2004 opakování pro nové inspektory, 2005 souhrnná inspekční zpráva
--

Stav plnění: Úkol splněn podle harmonogramu stanoveného ČŠI.

Vyhodnocení:

Školní inspektoři byli proškoleni ve spolupráci se SZÚ. Další inspektoři byli proškoleni v rámci školení inspektorů k tvorbě ŠVP. Při inspekční činnosti inspektoři ve školách mj. zjišťují a hodnotí vzdělávání ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Výsledná zjištění a hodnocení zapracovávají do inspekčních zpráv a výročních zpráv ČŠI, tj. ve [Výroční zprávě za rok 2007/8](#), část je také uvedena jako součást tohoto materiálu k bodu 4.1.1.

13.4.8: Pokračovat ve sblížování programů pro školy, které se týkají otázek trvale udržitelné kvality života a snaží se pro to vytvářet podmínky (program MŠMT pro prevenci sociálně patologických jevů, environmentální program MŽP a další) Odpovědnost: MŠMT Spolupráce: MZ, MŽP Termíny: průběžně pokračovat s programem prevence soc. patologických jevů, do roku 2003 dosáhnout podobného výsledku u environmentálního programu
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, všechny úkoly vyplývající z environmentálního programu MŽP jsou ve všech bodech splněny.

Vyhodnocení:

Údaje k programům prevence sociálně patologických jevů jsou obsaženy v jiných částech tohoto materiálu. Co se týká environmentálního vzdělávání, pracovní skupina Rady vlády pro udržitelný rozvoj v koordinaci MŠMT zpracovala v roce 2008 dokument Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky pro léta 2008-2015. Tento dokument byl v červnu vládou schválen a navazuje na něj příprava Akčního plánu strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky.

V roce 2008 byl schválen Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. MŠMT tímto metodickým pokynem informuje zřizovatele a ředitele škol a školských zařízení o EVVO a stanoví doporučené postupy při jeho realizaci ve školách.

Dále byla zadána Analýza stavu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (veřejná zakázka malého rozsahu, září 2008) Cílem zakázky bylo vytvoření analytického

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*
materiálu ve formě sociologické studie a analýzy potřeb pro oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, výsledky jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT » Vzdělávání » Základní školství » Dokumenty » Informace/sdělení/doporučení » Analýza stavu environmentálního...

V rámci Rozvojového programu MŠMT na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve školách bylo v roce 2008 podpořeno 279 škol celkovou částkou téměř 20 mil. Kč. V rámci Programu na podporu činnosti nestátních neziskových organizací působících v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) bylo podpořeno 30 organizací v celkové výši téměř 5 mil. Kč.

Při MŠMT působil konzultační a poradní orgán pro environmentální vzdělávání ministra školství, mládeže a tělovýchovy.

Rok 2008 se stal prvním rokem plnění Národní sítě EVVO-veřejné zakázky, která slouží k naplnění úkolů vyplývajících z Akčního plánu Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Administrátorem programu bylo vybráno Sdružení Pavučina. Plnění veřejné zakázky vyplývá z Meziresortní dohody o spolupráci v oblasti EVVO mezi MŠMT a MŽP. Obě ministerstva každoročně plní svůj závazek ve výši 5 mil. Kč.

13.4.9: Rozšiřovat pravidelně informace o programu podpory zdraví do sítě škol v ČR prostřednictvím zavedených tištěných periodik a webových stránek
odpovědnost: MZ, MŠMT
spolupráce: SZÚ
termíny: průběžně, vlastní časopis od roku 2004

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Podpora zdraví je součástí kurikulární reformy a všech navazujících aktivit, spojených s jejím zaváděním. Informace jsou zveřejněné na webových stránkách [MŠMT](#), stejně jako jsou adekvátní informace obsaženy ve [Věstníku MŠMT](#). Odkazy na webové stránky a odborné časopisy jsou ve [viz předchozí zprávy k plnění Zdraví 21](#).

Záštitu ministra školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2008 byla převzata nad projekty:

- Slavnosti sportu a zdraví (Brno 2008)
- Fórum výchovy ke zdraví
- Dítě v krizi
- Lišanská šlapka 2008
- 12.roč. Garnier Juniorský maraton 2008
- Zasad' strom, ať máš kyslík na zpívání Porta 2008
- Červená stužka 2008
- VITAMINS konference
- Letní škola komunitního vzdělávání 2008
- Běh pro život 2008
- Tancem proti obezitě

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

- PIM-Běžecký seriál, JMC-Juniorský maraton
- II. mezinárodní festival sportu pro všechny (Olomouc)

Mediální podpora vybraným projektům

Dlouhodobě jsou mediálně podporovány vybrané projekty, např. Komplexní výukový program péče o zubní zdraví „[Zdravé zuby](#)“.

CÍL 14: ZDRAVÍ, DŮLEŽITÉ HLEDISKO V ČINNOSTI VŠECH RESORTŮ: DO ROKU 2020 BY SI VŠECHNA ODVĚTVÍ MĚLA UVĚDOMIT A PŘIJMOUT SVOJI O DPOVĚDNOST ZA ZDRAVÍ

Dílčí úkol č. 14. 1.: Představitelé resortů, zodpovědní za strategická rozhodnutí, budou orientovat svá opatření a činnosti na příznivý dopad pro zdraví obyvatelstva

○

14.1.2: Analýza vlivu strategických opatření resortů na zdraví obyvatelstva odpovědnost: všechny resorty spolupráce: MZ termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Veškerá strategická opatření resortu v sobě implicitně zahrnují i proces jejich vyhodnocování, připravuje se další nezávislé vyhodnocování vybraných dotačních programů. Případná další opatření jsou koordinována s MZ, které bylo požádáno o spolupráci dopisem čj.16690/04-22. Kromě výše uvedených opatření byla zpracována v roce 2008 speciální analýza výsledků činnosti ministerstva v oblasti zdraví a zdravého životního stylu za tento rok.

CÍL 20: MOBILIZACE PARTNERŮ PRO ZDRAVÍ: DO ROKU 2005 ZAPOJIT DO NAPLŇOVÁNÍ STRATEGIE ZDRAVÍ 21 OBČANY, JEJICH ORGANIZACE, VEŘEJNÝ I SOUKROMÝ SEKTOR.

Dílčí úkol č. 20. 1.: Zdůrazňovat význam zdraví a hodnotu zdraví a účast všech resortů na sdílení společných cílů

20.1.4: Předložit ministru zdravotnictví každoročně zprávu o plnění dílčích úkolů a aktivit vyplývajících z programu ZDRAVÍ 21 za předešlý rok odpovědnost: všechny resorty spolupráce: MZ termíny: každý rok do 30. 6., první zprávu do 30. 6. 2004

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, zpráva je podávána každoročně v termínu stanoveném usnesením vlády, které bylo v roce 2007 aktualizováno.

B. Seznam aktivit ke splnění dílčích úkolů Zdraví 21, u kterých MŠMT spolupracuje na jejich splnění

Jsou zde uvedeny pouze aktivity, u nichž bylo MŠMT požádáno o spolupráci, nebo ty, jejichž plnění nevyplývá přímo z aktivit předchozího oddílu.

CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ: DO ROKU 2020 SNÍŽIT ZDRAVOTNÍ ROZDÍLY MEZI SOCIOEKONOMICKÝMI SKUPINAMI NEJMÉNĚ O JEDNU ČTVRTINU ZLEPŠENÍM ÚROVNĚ DEPRIVOVANÝCH POPULAČNÍCH SKUPIN

Dílčí úkol č. 2. 1: Snížit rozdíly ve střední délce života v jednotlivých socioekonomických skupinách nejméně o 25%

2.1.1:	Speciální programy zlepšení a posílení zdraví vybraných skupin obyvatel
odpovědnost:	MZ,
spolupráce:	MPSV, MŠMT, ČÚBP, poskytovatelé a plátcí zdravotní péče, územní samosprávné celky
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Plnění souvisí s kurikulární reformou, zdravotní tělesnou výchovou a vzděláváním zdravotně postižených, stejně tak jako se zajištěním rovného přístupu ke vzdělávání a vzděláváním žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí.

MŠMT postupně vytváří cílené speciální programy ke zlepšení a posílení zdraví skupiny dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ve školních vzdělávacích programech jednotlivých škol. Uvedené programy vycházejí např. z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který v kapitole č. 7 uvádí doporučení k vytváření podmínek pro úspěšné vzdělávání uvedených dětí.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením je zajišťováno formou individuální integrace, skupinové integrace, ve škole samostatně zřízené pro tyto žáky (dále jen speciální škola) nebo kombinací těchto forem. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje za pomoci podpůrných opatření podle vyhlášky MŠMT č. 73/2005 Sb., v platném znění, včetně možnosti využití individuálního vzdělávacího plánu. Dobu platnosti rozhodnutí ředitele školy o povolení vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami podle individuálního vzdělávacího plánu je doporučeno stanovit s ohledem na předpokládaný vývoj žáka a perspektivní potřebu podpůrných speciálně pedagogických opatření nutných pro vzdělávání žáka vzhledem k jeho speciálním vzdělávacím potřebám.

Vzdělávání je podporováno i řadou dotačních programů, pro zdravotně postižené byly vydány v roce 2008 učebnice:

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

- Základy angličtiny, 1. díl, učebnice, pracovní sešit a audiokazeta pro 2. stupeň ZŠ praktické – nová řada učebnic podle RVP ZV – Přílohy LMP, vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Cizí jazyk,
- Počítač kamarád, 1. díl, učebnice a pracovní sešit pro 2. stupeň ZŠ praktické – nová řada učebnic podle RVP ZV – Přílohy LMP, vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie.

V dotačním programu Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy bylo doplněno upozornění, že z programu je možné financovat také projekty z oblasti vymezené moduly zaměřené na podporu zdraví a zdravého životního stylu.

Dílčí úkol č. 3. 4. : Snížit úmrtnost a zdravotní postižení způsobené nehodami a násilím páchaném na dětech mladších 5 let o 50 %.

3.4.1: Zavedení do praxe doporučeného postupu pro všechny praktické lékaře při podezření ze syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, včetně komerčního sexuálního zneužívání dětí
odpovědnost MZ
spolupráce: MŠMT, MPSV, MV, územní samosprávné celky, Společnost sociální pediatrie ČLS JEP, Koordinační centrum sociálně právní ochrany dětí (obč. sdružení), OSPDL, SPLDD
termíny: 2004

Stav plnění: Úkol byl realizován, v jeho plnění však bude průběžně pokračováno na základě jiných koncepčních dokumentů – např. Národní akční plán prevence násilí na dětech.

CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH : VYTVOŘIT PODMÍNKY, ABY DO ROKU 2020 MLADÍ LIDÉ BYLI ZDRAVĚJŠÍ A SCHOPNĚJŠÍ PLNIT SVOJI ROLI VE SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 4. 1.: Děti a dospívající mládež by měly být způsobilější ke zdravému životu a měly by získat schopnost dělat zdravější rozhodnutí

4.1.3: Při kontrolní činnosti dozorových orgánů v oblasti reklamy zaměřit pozornost na reklamy vztahující se k životnímu stylu, výsledky vyhodnotit a případně je použít pro přípravu další legislativy v oblasti regulace reklamy
odpovědnost: MPO, MZ, SÚKL
spolupráce: MŠMT, SZÚ, územní samosprávné celky
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol je průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Podle § 32 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. ve školách a školských zařízeních není povolena reklama, která je v rozporu s cíli a obsahem vzdělávání, a reklama a prodej výrobků ohrožujících zdraví, psychický nebo morální vývoj dětí, žáků a studentů nebo přímo ohrožujících či poškozujících životní prostředí.

Při inspekční činnosti v mateřských školách, základních školách a středních školách nebylo v roce 2007 zjištěno porušení § 32 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. (reklama, která je v rozporu cíli a obsahem vzdělávání, reklama na výrobky ohrožující zdraví ...).

CÍL 7: PREVENCE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ: PODSTATNĚ SNÍŽIT NEPŘÍZNIVÉ DŮSLEDKY INFEKČNÍCH NEMOCÍ PROSTŘEDNICTVÍM SYSTEMATICKY REALIZOVANÝCH PROGRAMŮ NA VYMÝCENÍ, ELIMINACI NEBO ZVLÁDNUTÍ INFEKČNÍCH NEMOCÍ, KTERÉ VÝZNAMNĚ OVLIVŇUJÍ ZDRAVÍ VEŘEJNOSTI

Dílčí úkol č. 7. 5. : Nejpozději do roku 2015

- výskyt malárie omezit na méně než 5 případů na 100 000 obyvatel a zajistit aby v regionu nedocházelo k žádným úmrtím v důsledku neimportované malárie,

- zajistit trvalé a pokračující snižování výskytu, úmrtnosti a negativních dopadů infekce HIV/AIDS, dalších pohlavně přenosných chorob, tuberkulózy a akutních respiračních a průjemových onemocnění

7.5.1: Zintenzivněním zdravotně-výchovných programů v oblasti pohlavně přenosných nemocí, především HIV/AIDS, zavedením výchovy k reprodukčnímu zdraví do obsahu vzdělávání posledních tříd základních a všech tříd středních škol, zaváděním „peer výchovy“ a metody „streetworku“ a zapojováním aktivit občanských sdružení, specializovaných na prevenci uvedených nálezů u cílových skupin s rizikovým chováním, příznivě ovlivňovat situaci, pokračovat v samostatném Programu řešení problematiky HIV/AIDS v ČR včetně jeho finanční dotace odpovědnost: MZ spolupráce: MŠMT, MPSV, dermatovenerologové, HS, pracovníci AIDS center, SZÚ, Česká společnost dorostového lékařství ČLS JEP, občanská sdružení specializovaná na problematiku HIV/AIDS termíny: průběžně ročně do roku 2015

Stav plnění: Úkol je průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Plnění aktivity souvisí s kurikulární reformou. Rámcové vzdělávací programy se touto problematikou zabývají např. v kapitolách: „Člověk a jeho zdraví v učivu o partnerství, rodičovství, základech sexuální výchovy (etická stránka sexuality, HIV/AIDS – cesty přenosu), „Výchova ke zdraví“ v učivu o ochraně před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy).

Tento úkol je sledován a naplňován průběžně ve všech SŠ. MŠMT začalo v roce 2008 připravovat metodický materiál k výuce sexuální výchovy. VÚP spolupracoval na organizaci a obsahu semináře Výchova ke zdraví (Benešov), v němž byla obsažena problematika přenosných chorob a HIV/AIDS.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (tematika HIV/AIDS je zároveň součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha.

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*
IPPP ČR v roce 2008 realizoval vzdělávací programy celoživotního vzdělávání psychologů a etopedů v PPP, SVP a ve školských zařízeních ústavní a ochranné výchovy, kteří pracují s cílovými skupinami mládeže s rizikovým sexuálním chováním.(jednalo se zejm. o program: „Extrémní poruchy chování - EPCHO“ pro pracovníky výchovných ústavů Jindřichův Hradec a Frýdek Místek, „Sebezkušenostní výcvik pro vychovatele“ určený pro vychovatele a učitele školských zařízení pro výkon ústavní výchovy a další programy).

CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ: DO ROKU 2020 BY SE MĚLA SNÍŽIT NEMOCNOST, ČETNOST ZDRAVOTNÍCH NÁSLEDKŮ A PŘEDČASNÁ ÚMRTNOST V DŮSLEDKU HLAVNÍCH CHRONICKÝCH NEMOCÍ NA NEJNIŽŠÍ MOŽNOU ÚROVEŇ

Dílčí úkol č. 8.5.: Dosáhnout, aby alespoň 80 % dětí ve věku 6 let bylo bez zubního kazu a ve věku 12 let měly děti v průměru maximálně 1,5 KPE zubů (zkažený, chybějící nebo zaplombovaný zub)

8.5.1:	Akční program zlepšování orálního zdraví dětí a mládeže
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MŠMT, MZe, MŽP, Česká stomatologická společnost JEP; ČLS JEP; Česká společnost pro dětskou stomatologii JEP, Výzkumný ústav stomatologický - VFN Praha, Česká stomatologická komora, SPLDD
termíny:	vypracování programu rok 2003 zahájení a realizace 2004 - 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Orální zdraví jako součástí výchovy ke zdraví je obsaženo v kurikulárních dokumentech. MŠMT je členem pracovní skupiny při MZ, dlouhodobě podporuje program [Zdravé zuby](#), komplexní výukový program péče o zubní zdraví, primárně určený pro prevenci zubního kazu u dětí na prvním stupni základních škol.

Problematika prevence zubního kazu je součástí výchovy ke zdraví v učitelském vzdělávání na pedagogických fakultách.

CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY: DO ROKU 2020 ZAJISTIT, ABY POČTY ZRANĚNÍ, POSTIŽENÍ A ÚMRTÍ, KTERÁ JSOU DŮSLEDKEM NEHOD A NÁSILNÝCH ČINŮ, TRVALE A VÝRAZNĚ POKLESLY

Dílčí úkol č. 9. 1.: Počty smrtelných a vážných zranění v důsledku dopravních nehod snížit alespoň o 30 %

9.1.5: Vybudovat systém výchovy dětí, mládeže a dospělých k poskytování první pomoci
Odpovědnost: MZ
Spolupráce: MV, MŠMT, MDS, vzdělávací instituty, Český červený kříž
Termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Výuka první pomoci je přiměřeně věku žáků součástí již vydaných RVP i připravovaných RVP, např. v oblasti Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce a Člověk a příroda, a to jednak jako samostatné nadpředmětové téma, jednak vždy při výuce tématu, kde hrozí zvýšené nebezpečí – laboratorní práce, technické činnosti, vaření...

Způsob zařazení problematiky do vzdělávání kromě rámcových vzdělávacích programů je doporučen mimo jiné také Metodickým pokynem čj. 37 014/2005-25 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, který je ale doporučen i pro ostatní školy a školská zařízení.

Příklady dobré praxe jsou zveřejněny na metodickém portálu www.rvp.cz (viz plnění ostatních opatření).

Každá učebnice s platnou schvalovací doložkou MŠMT, která se zabývá obdobnou problematikou, obsahuje i problematiku první pomoci.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je obsaženo v Příloze 1. Problematika první pomoci ve výchově ke zdraví je zařazena v učitelském vzdělávání na pedagogických fakultách.

MŠMT spojuje první pomoc s prevencí úrazů, zdravým životním stylem, dopravní výchovou, ochranou člověka za mimořádných událostí i sociálně patologickými jevy, atp.

Obory vzdělání středních zdravotnických škol mají osnovy předmětu První pomoc na profesionální úrovni, proto mnohdy sami žáci těchto škol provádějí edukační činnost na veřejnosti.

IPPP ČR v roce 2008 realizoval v rámci tohoto úkolu metodickou pomoc školním psychologům/školním spec. pedagogům zaměřenou na poskytování intervence v krizových situacích (hrazeno z projektu ESF VIP Kariéra). Dotčená problematika tvořila součást opakovaně realizovaného vzdělávacího programu „Řešení krizových situací na škole“, určeného pro školní psychology, školní spec. pedagogy, výchovné poradce a školní metodiky prevence ze škol zapojených do projektu ESF VIP-Kariéra spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

Dílčí úkol č. 9.2.: Počty úmrtí a vážných úrazů na pracovišti, doma a při rekreaci snížit nejméně o 50%

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

9.2.1:	Vypracovat a realizovat národní plán prevence úrazů, jejich léčení a rehabilitace, se zdůrazněním jeho důležitosti jako veřejně-zdravotnického problému, ustavit pro jeho koordinaci meziresortní skupinu Odpovědnost: MZ Spolupráce: MV, MŠMT, MPSV, MS, MDS, MMR odborné společnosti JEP, SZÚ, Český červený kříž Termíny: vypracování a ustavení meziresortní pracovní skupiny 2003 realizace 2004-2015
--------	---

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

MŠMT se jako člen meziresortní pracovní skupiny podílelo na vytváření [Národního akčního plánu prevence dětských úrazů](#). Další informace o přístupu MŠMT k této problematice – [viz předchozí zprávy k plnění Zdraví 21](#).

Další příklady dobré praxe a informace o dopravní výchově jako součásti vzdělávání jsou zveřejňovány na metodickém portále www.rvp.cz.

V roce 2008 byla zpracována Českou školní inspekcí zpráva [Úrazovost ve školách a školských zařízeních za uplynulé 2 roky a vyhodnocení efektivit následných opatření](#). Hlavní výstupy jsou následující:

Ve školních rocích 2005/2006 a 2006/2007 byl zjištěný stav úrazovosti související se vzděláváním a poskytováním školských služeb poměrně vyrovnaný, uvedené dílčí rozdíly a změny nejsou výrazné. Z dat získaných v tomto sledovaném období lze zatím usuzovat na nízkou účinnost opatření přijímaných ve školách k prevenci výskytu úrazů a k zajištění větší bezpečnosti dětí, žáků a studentů při činnostech a pobytu ve školách. Přijímaná opatření a prevence byly nejčastěji směřovány do oblasti výchovy (79,52 %), organizačně-technický charakter mělo 14,38 % opatření. **Ve zbývajících případech nebyla žádná opatření uvedena. Vzhledem ke stoupající úrazovosti ve školách se přijatá opatření jeví jako málo účinná.**

V jednotlivých krajích byl stav podobný celostátnímu, zjištění však již ukazují na regionální rozdíly. Kraje s nejnižší úrazovostí si své postavení udržují a naopak v krajích s nejvyšší úrazovostí (Pardubický kraj a kraj Vysočina) došlo k mírnému nárůstu. Výjimkou je Jihočeský kraj, kde došlo k výraznějšímu snížení úrazovosti. Zkoumání příčin těchto jevů bude předmětem inspekce v dalším období. Česká školní inspekce podala podnět k úpravě vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.

Ústav pro informace ve vzdělávání shromažďuje také údaje o celkovém počtu registrovaných úrazů.

	Úrazy celkem	Registrované úrazy celkem	Odškodněné případy
Počet	129 268	52 754	29 410
Celková vyplacená částka v Kč	0	0	74 196 973

V ČR je postupně implementován program Bezpečná škola, jeho centrem je město Kroměříž. Program má komplexně postihnout problematiku prevence úrazů na školách, školy získávají mezinárodní certifikát, přičemž ZŠ Zachar Kroměříž tento titul získala v roce 2005 jako 2. škola na světě.

DVPP s ohledem na žáky se zdravotním postižením se zabývá IPPP ČR. Další DVPP viz Příloha 1, problematika úrazovosti je součástí DVPP k tvorbě ŠVP.

Toto téma je součástí výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu na pedagogických fakultách.

MŠMT vydalo „[Metodickou informaci k zabezpečení provozu a údržby ve sportovních zařízeních, dětských hřištích a tělocvičnách](#)“, která byla publikována ve Věstníku MŠMT leden 2008. sešit 1. Cílem této metodické informace je v rámci péče o zdraví obyvatelstva při sportu a jiných pohybových aktivitách doporučit způsob bezpečného provozování těchto aktivit v zařízeních, včetně podmínek údržby a zajištění kontrolních mechanismů.

Všechny druhy sportovní a tělovýchovné činnosti i ostatní pohybové aktivity ve všech typech sportovních zařízení, na dětských hřištích a v tělocvičnách /dále jen „zařízení“/ jsou ovlivňovány mnoha faktory, které společně vytvářejí podmínky pro bezpečné zvládnání daných aktivit. Jedná se nejen o vlastnosti výrobků a kvalitu materiálů, ale i o organizaci a způsob využívání (provozování) zařízení, které mohou míru rizika maximálně snížit.

IPPP ČR realizoval v r. 2008 několik vzdělávacích programů, zahrnujících téma prevence úrazů u dětí se zdravotním postižením určených pro pedagogické pracovníky, kteří tyto děti vzdělávají a poskytují jim poradenskou péči. Jednalo se zejm. o programy „Vývojová diagnostika dětí s kombinovaným postižením“ I. a „Vývojová diagnostika dětí s kombinovaným postižením II.“

CÍL 13 - ZDRAVÉ MÍSTNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY: DO ROKU 2015 BY OBYVATELÉ MĚLI MÍT VÍCE PŘÍLEŽITOSTÍ ŽÍT VE ZDRAVÝCH SOCIÁLNÍCH I EKONOMICKÝCH ŽIVOTNÍCH PODMÍNKÁCH DOMA, VE ŠKOLE, NA PRACOVIŠTI I V MÍSTNÍM SPOLEČENSTVÍ

Dílčí úkol č. 13. 2.: Zajistit lidem s postižením více příležitostí jak pečovat o svoje zdraví a jak se zapojit do rodinného, pracovního, veřejného i společenského života v souladu se Standardními pravidly OSN pro vyrovnání příležitostí postižených osob

13.2.2: Pokračovat v realizaci Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením
odpovědnost: Vládní výbor pro zdravotně postižené občany
spolupráce: zúčastněné resorty a organizace zdravotně postižených a chronicky nemocných občanů
termíny: stanovují se ad hoc se schvalováním úkolů a průběžně hodnotí jejich plnění ve spolupráci se sekretariátem Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, který pracuje při Úřadu vlády ČR.

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008
Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.*

Vyhodnocení:

MŠMT úzce spolupracovalo s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany a Národní radou zdravotně postižených. Je připraven a plněn „Národní plán podpory a integrace osob se zdravotním postižením na období 2006-2009“.

Pro zdravotně postižené jsou každoročně vyhlašovány programy na podporu sportovních aktivit. Další informace viz 2.1.1.

13.2.3: Nadále vyhlašovat dotační programy zaměřené na podporu zdravotně postižených v ČR, zejména: - Program podpory občanských sdružení a humanitárních organizací, - Program veřejně prospěšných aktivit občanských sdružení zdravotně postižených občanů a - Národní plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. (Vychází ze stejnojmenného Národního plánu a je určen především na podporu projektů, které nemohou být dotovány z výše uvedených programů). odpovědnost: MZ spolupráce: všechny resorty, především MPSV, MŠMT a nositelé úkolů - dotované organizace zdravotně postižených a chronicky nemocných občanů. termíny: vyhlašování dotačních programů a ostatní termíny upravuje usnesení vlády k hlavním oblastem státní podpory vůči nestátním neziskovým organizacím.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

V rámci realizace Programu Podpora práce s dětmi a mládeží na rok 2008 a Rozvojového programu Podpora soutěží a přehlídek obdrželo 14 NNO a školských zařízení finanční příspěvek ve výši 5.1 mil. Kč. Podpořeny byly celoroční aktivity a letní prázdninové pobyty zdravotně postižených dětí a mládeže. Další informace viz 2.1.1.

CÍL 17: FINANCOVÁNÍ ZDRAVOTNICKÝCH SLUŽEB A ROZDĚLOVÁNÍ ZDROJŮ: DO ROKU 2010 ZAJISTIT TAKOVÝ MECHANISMUS FINANCOVÁNÍ A ROZDĚLOVÁNÍ ZDROJŮ PRO ZDRAVOTNICTVÍ, KTERÝ BUDE SPOČÍVAT NA ZÁSADÁCH ROVNÉHO PŘÍSTUPU, EFEKTIVITY, SOLIDARITY A OPTIMÁLNÍ KVALITY

Dílčí úkol č. 17.1.: Výdaje na zdravotní služby musí být adekvátní a odpovídat zdravotním potřebám obyvatelstva

17.1.1:	Zvýšit míru odpovědnosti občana za své zdraví
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MPSV, MŠMT, SZÚ, ZP a ostatní organizace poskytovatelů zdravotní péče, Asociace nemocnic ČR, Asociace českých a moravských nemocnic, PLDD, SPLDD, ÚZIS, NKZP, ČLÉK
termíny:	průběžně v horizontu 5 let

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Zvýšení odpovědnosti za vlastní zdraví je součástí rámcových vzdělávacích programů. Při vzdělávání učitelů i metodické pomoci zaměřené na tvorbu ŠVP byla zdůrazňována problematika zodpovědnosti za zdraví a nutnost jejího komplexního řešení v ŠVP (Cíl – klíčová kompetence – dílčí výstupy – autoevaluace).

Dílčí úkol č. 18. 4.: Vzdělávání odborníků z jiných odvětví obsahující základní zásady politiky ZDRAVÍ 21 a speciálně vědomosti o vlivu jejich práce na zdravotní determinanty a metodách jejich ovlivňování

18.4.1:	Meziresortní návrh principů spolupráce na koordinaci vzdělávacích programů odborností, které lze uplatnit ve zdravotnictví
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MŠMT, MPSV, MZe, Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče, Česká vědeckotechnická společnost, SÚJB, IPVZ, IDVPZ, ČLS JEP
termíny:	Kontrolní termíny jedenkrát ročně v rámci výročních konferencí České vědeckotechnické společnosti.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Všechny obory vzdělání zdravotnického směru s kódy (53-) jsou posuzovány a schvalovány v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví.

18.4.2:	Stanovit podíl vzdělávacích programů různých resortů na společném meziresortním zajištění vzdělávání nezdavatnických odborníků
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MŠMT, MPSV, MPO, MO, MZe, Rada pro vzdělávání a VR MZ, Česká vědeckotechnická společnost, ČLS JEP
termíny:	Kontrolní termíny jedenkrát ročně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Podíl vzdělávání MŠMT je částečně popsán – [viz předchozí zprávy k plnění Zdraví 21](#). IPPP ČR zajišťuje systém vzdělávání pracovníků školských poradenských zařízení a poradenských pracovníků škol (výchovných poradců, školních metodiků prevence, školních psychologů/školních speciálních pedagogů) a dále systém vzdělávání pracovníků školských

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

zařízení preventivně výchovné péče. Participuje na zajištění systému vzdělávání pracovníků zařízení institucionální výchovy. Zajišťuje vzdělávání dalších pedagogických pracovníků (zejm. učitelů a vychovatelů) v oboru své působnosti. Vzdělávací programy jsou financovány zejména z kurzovného hrazeného účastníky, z projektů spolufinancovaných Evropským sociálním fondem a z prostředků na resortní projekty, jejichž součástí je i vzdělávání poradenských pracovníků a pracovníků v preventivně výchovné péči

IPPP ČR zajišťuje systém vzdělávání pracovníků školských poradenských zařízení a poradenských pracovníků škol (výchovných poradců, školních metodiků prevence, školních psychologů/školních speciálních pedagogů) a dále systém vzdělávání pracovníků školských zařízení preventivně výchovné péče. Participuje na zajištění systému vzdělávání pracovníků zařízení institucionální výchovy. Zajišťuje vzdělávání dalších pedagogických pracovníků (zejm. učitelů a vychovatelů) v oboru své působnosti.

CÍL 19: VÝZKUM A ZNALOSTI V ZÁJMU ZDRAVÍ: DO ROKU 2005 ZAVÉST TAKOVÝ ZDRAVOTNÍ VÝZKUM A INFORMAČNÍ I KOMUNIKAČNÍ SYSTÉM, KTERÝ UMOŽNÍ VYUŽÍVAT A PŘEDÁVAT ZNALOSTI VEDOUcí K POSILOVÁNÍ A ROZVOJI ZDRAVÍ VŠECH LIDÍ

Dílčí úkol č. 19. 4.: Opatření k vytvoření politiky v oblasti komunikace a přípravy zdravotních programů, které podpoří program Zdraví pro všechny a usnadní přístup k informacím

19.4.2: Dohoda o mezinárodním uznávání úrovně vzdělávání a platnosti dokladů k výkonu zdravotnických povolání odpovědnost: MZ spolupráce: MŠMT, MPSV, IPVZ, IDVPZ termíny: 2010
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Odkaz na legislativu k této oblasti – [viz předchozí zprávy k plnění Zdraví 21](#). Mezinárodní uznávání úrovně vzdělání a platnosti dokladů k výkonu zdravotnických povolání probíhá ve spolupráci s odborem vzdělávání a vědy MZ i s příslušnými vysokými školami.

IV. Návrh na aktualizaci Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století

Navrhuje se:

1. Zajistit finanční prostředky určené pro resorty podílející se na realizaci programu (bez tohoto zajištění nelze očekávat progresivní vývoj). Navrhuje se konkrétně, aby MZ požádalo o navýšení finančních prostředků pro dotační program na podporu zdraví (preventivní aktivity). Následně by část těchto dotačních prostředků byla převedena rozpočtovým opatřením z Ministerstva zdravotnictví na MŠMT a případně další resorty, které by administrovaly dotační program podle úkolů obsažených v programu Zdraví 21. V případě MŠMT by se především jednalo o oblast výchovy a vzdělávání zaměřenou na podporu zdraví.

2. Výrazně redukovat materiál, aby byl přehlednější a mohl být lépe využíván.

3. Navrhovaný postup:

- Jako první krok navrhujeme především sloučit aktivity, které mají obdobné zadání či plnění (úkoly 13.4, 12.2, atp.), a vyřadit aktivity, které již byly splněny.
- Při meziresortním jednání znovu projednat potřebnost začlenění jednotlivých aktivit, indikátorů, změny kompetencí resortů (například v důsledku nových právních předpisů) a termíny plnění. Po osmi letech od schválení vládního usnesení je potřebná aktualizace.

4. Vhodné by bylo jasnější rozlišování specifické primární prevence a nespecifické, jedná se o zásadní rozlišení, které v dokumentu často není patrné (např. 12.3.6; 12.3.1; 12.1.1; 12.1.5 a další).

5. Upravit nejasné formulace v zadání aktivit (změny institucí – např. IDVPZ, atd.) a systematicky aktualizovat termíny plnění aktivit. Jednou z nových aktualizací by mohla být podpora konkrétních projektů, např. ve spolupráci s Potravinářskou komorou ČR program SAPERE, který je zaměřený na nové formy výuky zdravé výživy v základních školách.

V. Přílohy 1-3

Příloha č. 1				
Vybrané vzdělávací akce DVPP organizované v roce 2008				
Vybrané vzdělávací akce DVPP organizované v roce 2008, oblast:	organizátor - přímo řízená organizace MŠMT	Celkový počet vzdělávacích akcí	Celkový počet odučených hodin	Celkový počet účastníků
Zdravý životní styl	NIDM	2	28	23
Šikana a prevence	NIDM	3	44	47
Prevence úrazů a první pomoci	NIDM	34	1168	444
Šikana a agresivní chování	NIDV	22	178	613
Psychické a fyzické týrání dětí, domácí násilí	NIDV	5	32	82
Ochrana před úrazem, bezpečnost a ochrana zdraví	NIDV	2	24	32
Rizikové chování, návykové poruchy	NIDV	7	62	148
Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu	NIDV	6	46	93
Tělesná výchova a pohybový režim v ŠVP	NIDV	7	60	131
Sexuální výchova, sexuální zneužívání dětí	NIDV	3	16	45
Mimořádné události a ochrana obyvatelstva	NIDV	5	28	59
Základní normy zdrav. znalostí, 1. pomoc	NIDV	2	46	59
Řešení krizových situací na škole	IPPP ČR projekt VIP-Kariéra	6	36	86
Výchovné problémy	IPPP ČR	1	8	15

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

	projekt VIP-Kariéra			
Sociální klima třídy a školy. Dotazník sociálního klimatu školní třídy	IPPP ČR projekt VIP-Kariéra	1	5	8
Sebezkušenostní dlouhodobý výcvik pro vedení problémových třídních kolektivů	IPPP ČR	1	140	20
Asistent pedagoga	IPPP ČR	2	240	45
Poruchy chování	IPPP ČR	1	19	12
Poruchy chování na ZŠ a SŠ a možnosti pedagogické intervence	IPPP ČR	1	26	9
Extrémní poruchy chování- EPCHO	IPPP ČR	2	38	48
Trestní právo na školách	IPPP ČR	2	10	22
Týrané a zneužívané dítě, rozpoznání, první pomoc	IPPP ČR	1	4	22
Specializační studium pro školní metodiky prevence	IPPP ČR	2	140	40
Primární prevence v prostředí školy- tvorba a realizace minimálního preventivního programu	IPPP ČR	1	8	23
Metodika rozvoje grafomotoriky a počátečního psaní	IPPP ČR	1	7	31
Metody nácviku čtení a psaní	IPPP ČR	2	12	39
Metody a techniky stimulace pohybového vývoje orálních funkcí, handling a polohování žáků s kombinovaným postižením	IPPP ČR	2	32	54
Studium pedagogiky pro asistenty pedagoga	IPPP ČR	1	100	22
Výchovné a kariérové poradenství u žáků se zdravotním postižením	IPPP ČR	2	103	19
Kurz pro začínající speciální	IPPP ČR	1	40	12

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

pedagogy a psychology v SPC				
Kurz pro začínající psychology PPP a školní speciální pedagogy	IPPP ČR	1	40	16
Kurz pro začínající spec. pedagogy PPP a školní spec. pedagogy	IPPP ČR	1	40	13
Sebezkušenostní výcvik pro vychovatele	IPPP ČR	1	120	20
Vývojová diagnostika dětí s kombinovaným postižením I	IPPP ČR	2	16	73
Vývojová diagnostika dětí s kombinovaným postižením II	IPPP ČR	2	16	53
Motivační rozhovory	IPPP ČR	1	20	11
Komunitní principy a efektivní řízení týmu ve výchovných ústavech (Tandemy)	IPPP ČR	2	80	40

Příloha 2.

Vybrané finanční náklady MŠMT v roce 2008 na program Zdraví 21

údaje v tis. Kč

Vybrané dotační a rozvojové programy	
Národní program sportu pro všechny; Sport a škola; Sport zdravotně postižených – dílčí úkol: 4.1.6	60 000
Pravidelná sportovní a tělovýchovná činnost dětí a mládeže ve věku 6 – 18 let – dílčí úkol: 4.3.2	38 035
Projekty zaměřené na pohybové aktivity občanů starších 60 let – dílčí úkol: 5.1.4	1 900
Program I - Preventivní programy realizované školami, školskými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi (projekty místního a regionálního charakteru)	14 010
Program II Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT (projekty s nadregionální nebo celorepublikovou působností a projekty regionálního (krajského) charakteru za blíže určených podmínek v manuálu). Program III Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči.	7 418
Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání (podpora sportovní činnosti neorganizované mládeže)	5.100
Vybrané ostatní náklady	
Pracovník zabývající se danou problematikou ve VÚP 0,5 úvazku	60

V tabulce nejsou zahrnuty prostředky např. z ESF, prostředky cílené na kurikulární reformu.

Příloha č. 3: Seznam použitých zkratk	
ADP ČR	Asociace domácí péče České republiky
AT	Protialkoholová poradna
AV ČR	Akademie věd České republiky
BSE	Bovinní spongioformní encephalopatie
CEV	Centrální evidence výsledků výzkumu
CPL	Centrum praktických lékařů
ČBÚ	Český báňský úřad
ČEÚ	Český ekologický ústav
ČGPS	Česká gynekologická a porodnická společnost
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČLÉK	Česká lékárnická komora
ČSK	Česká stomatologická komora
ČŠI	Česká školní inspekce
ČLS JEP	Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně
ČNÚ	Časná novorozenecká úmrtnost
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČPS	Česká pediatrická společnost
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
ČÚBP	Český úřad bezpečnosti práce
ČZPI	Česká zemědělská a potravinářská inspekce (od 1.1.2003 Státní zemědělská a potravinářská inspekce)
DRG	Systém financování ve zdravotnictví DRG platbou
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EIA	Environmental Health Assessment
EMASH	Evropské hnutí lékařů Kouření nebo zdraví
EMRC	European Medical Research Council
EPIDAT	Informační systém infekčních nemocí
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
FN	Fakultní nemocnice
GA ČR	Grantová agentura České republiky

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

GP-HESME	Dokument Za dobrou praxi v řízení zdraví, prostředí a bezpečnosti při práci v podnicích a jiných institucích
HACCP	Hazard Acceptable Critical Control Point
HALE	Health Adjusted Life Expectancy
HDP	Hrubý domácí produkt
HFA	Zdraví pro všechny
HS	Hygienické stanice
IDM MŠMT	Institut dětí a mládeže MŠMT
IDVPZ NCONZO v Brně	Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Národní centrum ošetrovatelských a nelékařských zdravotnických oborů v Brně (od 19.3.2003)
IPPP ČR	Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR
IPVZ Praha	Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví Praha
IZPE	Institut pro zdravotní politiku a ekonomiku
KPE	Zkažený, chybějící nebo zaplombovaný zub
KSZD	Komerční sexuální zneužívání dětí
KVO	Kardiovaskulární onemocnění
LEHAP	Lokální plány zdraví a životního prostředí
MKN	Mezinárodní klasifikace nemocí
MŠ	Mateřská škola
MD (dříve MDS)	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPP	Minimální preventivní program
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
VVZ	Věda a výzkum ve zdravotnictví
MZSO	Monitoring zdravotního stavu obyvatelstva

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

NAPZ	Národní akční plán politiky zaměstnanosti
NCDP	Národní centrum domácí péče
NKZP	Národní koalice zdravotnických pracovníků
NIDV (bývalé PC Praha)	Národní institut pro další vzdělávání
NIDM	Národní institut dětí a mládeže
NPH	Nízká porodní hmotnost
NRL	Národní referenční laboratoř
NSZM	Národní síť zdravých měst České republiky
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OSN	Organizace spojených národů
OSPDL	Odborná společnost praktických dětských lékařů
PL	Psychiatrická léčebna
PLDD	Praktický lékař pro děti a dorost
PPP	pedagogicko - psychologická poradna
PÚ	Perinatální úmrtnost
QoL	Quality of Life - kvalita života
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
RVP G	Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání
RVP GSP	Rámcový vzdělávací program pro gymnázia se sportovní přípravou
RVP SOV	Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání
SPL ČR	Sdružení praktických lékařů pro dospělé
SPLDD	Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost
STD	Sexual transmitted diseases - sexuálně přenosné nemoci
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
SVL ČLS JEP	Společnost všeobecného lékařství
SVIS	Středisko vzdělávání, informací a služeb
SVP	Středisko výchovné péče
SVS	Státní veterinární správa
sy.CAN	Syndrom týraného dítěte
SZO	Světová zdravotnická organizace

*Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky
Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2008*

SZÚ	Státní zdravotní ústav
ŠPZ	Škola podporující zdraví
TOKS	Test na okultní krvácení do stolice
TRN	Tuberkulóza a respirační nemoci
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
UNL	Užívání návykových látek
ÚZIS ČR	Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
VaV	Věda a výzkum
VFN	Všeobecná fakultní nemocnice
VkZ	Výchova ke zdraví
VL	Všeobecné lékařství
VÚP	Výzkumný ústav pedagogický